

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 250. Quotupliciter fieri possit hæc addictio in diem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

2. Resp. secundò : Statui quoque videtur à pluribus effectus aliquis secundarius legis commissoriae, nimirum quòd, si intra tempus statutum emptor solverit pretii tantùm partem, hæ rescissa vi legis commissoriae venditione, ea cedat & relinquatur venditori ob non servatam ab emptore fidem in non solvendo integro pretio intra tempus statutum; in cuius tamen compensationem emptor lucretur fructus interea perceptos; ita Muller loc. cit. th. 37. lit. 6. citans l. 4. ff. de leg. commiss. & ibid. Zoëf. num. 4. quam etiam sententiam communem dicat Faber. decis. 22. c. 2. etsi ipse eam improbet. Ut etiam eam satis duram respectu emptoris, ut nimirum venditor & solutam partem pretii retineat, & simul rem venditam recipiat, censent Bachov. ad Treutl. vol. 1. d. 28. th. 9. lit. d. & Raht. de rescind. vendit. assert. 65. quin & parum recedentem à labe usuraria iudicio Zoëf. loc. cit. quem sequitur Brunem. ad l. 6. ff. de leg. commiss. num. 3. apud Muller. loc. cit. nisi restringatur ad casum, in quo emptor & venditor sic expressè pacti, vel in quo emptor fructus aliquos percepisset, & quidem æquivalentes parti pretii soluti.

Quæst. 249. Pactum additionis in diem quid rei importet, unde nomen & originem ducat, & an sit licitum?

Resp. Addictio in diem (originem suam ducens à publicis venditionibus solitis fieri sub hæst in foro posita, ita ut pluribus emptoribus concurrentibus illi res addiceretur irrevocabiliter, qui plus licitaretur) est pactum inter emptorem & venditorem initum verbis directis, ut liceat venditori rem venditam alteri emptori intra certum tempus meliorem conditionem offerenti denuo vendere, prout sumitur, ex L. 1. ff. de in diem addict. § 1. 2. §. 4. ff. pro empt. Dicitur: *initum*: ubi subiungendum: in continenti seu statim sub initium hujus contractus. Si enim ex intervallo adjiciatur, effectum resolutivum venditionis non habet, neque dominium ad venditorem revertitur sine traditione; ut cum Gl. in L. ab emptione. ff. de pactis. Gomez. l. 2. var. c. 2. num. 30. Covar. l. 3. var. c. 8. n. 1. Molin. de j. & j. d. 378. in princ. quos citat & sequitur Castrop. tr. 33. d. 5. p. 32. num. 4. Dicitur secundò: *Verbis directis*: ut supra dictum de pacto legis commissoriae; si enim verbis directis non concipiatur, ipso jure non resolvitur venditio. Lauterb. cit. ut. §. 14. Muller. ad Stru. ad ff. de in diem addict. th. 29. lit. 6. Strick. de cautel. contract. f. 2. c. 8. th. 17. Dicitur tertio: *Intra certum tempus*: unde nomen habet hoc pactum, & dicitur addictio in diem. Illudque vel ex legis dispositione determinatum, ut in venditionibus fiscalibus, nempe 20. dierum. L. fin. ff. de jur. fisci. l. 1. de vendit. rer. civit. diciturque tunc addictio tacita. Muller. loc. cit. Lauterb. ad ff. de in diem addict. §. 3. vel ab ipsis contrahentibus nominatim expressum, quæ dicitur addictio expressa. Requiriturque, ut locum habeat in venditionibus privatis, etiam rerum civitatis. cit. l. 1. Muller. loc. cit. Lauterb. loc. cit. qui tamen etiam §. 2. ait, ut plurimum in hoc pacto exprimi certam diem melioris conditionis offerendæ; quòd si tamen nulla dies expressa, nihilominus ei vim suam manere juxta l. 41. ff. de rei. vind. & Arg. l. 3. ff. de contrah. empt. Dicitur quartò: *Melior conditionem offerenti*: qualiter in genere quidquid ad utilitatem venditoris pertinet, pro

meliore conditione haberi debet, prout dicitur L. 5. ff. de in diem addict. in specie verò ea enumerantur l. 4. §. fin. ff. eod. his verbis: *Melior autem conditio offerri videtur, si pretium sit additum, id est, antè oblatum; sed & si nihil pretio addatur, solutio autem offeratur facilius pretii vel maturior, melior conditio adferri videtur; præterea si locus opportunior pretio solvendo, dicitur aquè melior conditio allata &c. si quis accedat ejusdem pretii emptor, sed qui levioribus emit conditionibus, vel qui satisfactionem nullam exigat, melior conditio allata videbitur, idem dicendum erit, etsi vilioris pretio emere sit paratus, ea tamen remittit, quæ venditori gravia erant in priore emptione &c.* Porro hoc pactum, quod leges civiles emptioni & venditioni adjudicare permittunt, nullatenus à Jure Canonico reprobari, ac in utroque foro licere, supponendum potius quàm probandum ait Azor. p. 3. l. 7. c. 13. § 14. si enim venditor potest primo licitatori nimis exiguum pretium offerenti rem suam nolle vendere, & expectare plus offerentem, cur non posset eidem rem vendere tali pretio addito venditioni hoc pacto, ut si intra certum tempus alius meliorem conditionem offerat, eamque præstare recuset prior emptor, secundo emptori eam addicat.

Quæst. 250. Quotupliciter fieri possit hæc addictio in diem?

1. Resp. Fieri posse vel purè sub conditione resolutiva, vel conditionaliter sub conditione suspensiva. Priore modo fit, quando venditio ipsa non suspenditur per pactum, sed ea statim est perfecta, ea tamen lege, ut meliore conditione allata, discedatur ab illa, seu ea resolvatur, & res sit invendita, unde venditio ratione sui est & dicitur pura, non conditionalis, etsi adjunctam habeat conditionem resolutivam sui pro eo tempore, quo ea conditio existit, nimirum oblationem melioris conditionis. Posteriore modo fieri dicitur, quando ita paciscitur, ut tunc demum emptio & venditio perficiatur seu perfecta dicatur, quando intra certum tempus conditio melior non offertur. Atque ita in utroque modo conditio adjecta est suspensiva; in primo quidem suspensiva resolutionis contractus; in secundo suspensiva constitutionis contractus; unde etiam constitutiva dicitur venditionis, utpote quam non supponit constitutam, uti illam supponit dicta conditio resolutiva, sed eam jam existens efficit; ita Lauterb. loc. cit. §. 4. Muller. loc. cit. lit. w. Porro in his modis distinguendis quamvis probe attendendum ad verba contrahentium dicat Muller. contrarium tamen, nimirum non tam ad verba, quàm mentem contrahentium, & quid inter illos sit actum, respiciendum dicit Lauterb. §. 5. in dubio verò præsumendum, factam esse additionem in diem priore modo seu purè, dicit uterque cum Brunem. in l. 1. ff. de in diem addict. & alius; eò quòd conditionales venditiones sint minus favorabiles tanquam imperfectæ, & actus naturæ suæ purus sit, conditioque extrinsecum quid ei superveniens.

Quæst. 251. Quinam sint effectus huius pacti additionis in diem purè facti sub conditione resolutiva, pendente adhuc hæc conditio?

1. Resp. Esse sequent. primò ut mox ac celebrata talis